

Маріупольський
державний університет

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ
СУПРОВІД ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ
ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПРОСТІР**

Збірник матеріалів
IV Інтернет-конференції

Київ - 2024

УДК 37.06

Соціально-психологічний супровід особистості в умовах інтеграції України в Європейський простір: збірник матеріалів IV Інтернет-конференції, 22 травня 2024 року / за заг. ред. І. С. Деснова. Київ: МДУ, 2024. 222 с.

Редакційна колегія:

Голова	Ірина ДЕСНОВА, к. пед. н., доцент, в. о. завідувача кафедри практичної психології;
Заступник голови	Олена БЛАШКОВА, к. пед. н., доцент кафедри практичної психології;
Члени оргкомітету:	Олена СТУЛКА, к. псих. н., доцент кафедри практичної психології; Ольга ПУЧИНА, к. псих. н., доцент кафедри практичної психології; Василь ШУСТЬ, к. пед. н., доцент кафедри практичної психології; Анастасія ВАГАБОВА, ст. викл. кафедри практичної психології; Юлія ДЕМИДОВА, к. пед. н., доцент, завідувач кафедри дошкільної освіти; Оксана ГОЛЮК, к. пед. н., доцент, завідувач кафедри педагогіки та освіти.

Рекомендовано до друку Вченою радою психолого-педагогічного факультету Маріупольського державного університету (протокол № 1 від «3» жовтня 2024 року)

Статті публікуються в авторській редакції

© Колектив авторів, 2024

© Кафедра практичної психології МДУ, 2024

Крутій К. Л.,

д. пед. н., професор, професор кафедри дошкільної освіти
Маріупольський державний університет, Київ

Тимошук О. В.,

здобувачка 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітня програма «Практична психологія»
Маріупольський державний університет, м. Київ

ХОБІХОРСИНГ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО ТА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Хобіхорсинг (англ. hobby horsing) є видом спорту, в якому вершник, затиснувши між ніг палицю з плюшевою кінською головою, імітує стрибки. Це імітація кінного спорту, де всі вправи має виконувати наїзник. По суті це легка атлетика та художня гімнастика з елементами кінного спорту без експлуатації живих коней. Таке захоплення розвиває координацію наїзника, його творчі здібності, фантазію та фізичну силу. Багато хто з тих, хто шукає інформацію про цей вид спорту, думає, що «хобіхорсинг – конячка на паличці для дітей», проте це не зовсім так. Хобіхорсинг – це велика спільнота однодумців, масові фестивалі, безліч дисциплін з різними програмами та крафт-інвентарем. Справді, хобіхорсинг нагадує дитячу забаву, проте це вже вид спорту.

Хобіхорсинг з'явився трохи більше десяти років тому у Фінляндії. Там же він набрав популярності, а потім масово поширився через телебачення та інтернет як кумедна розвага. Відтепер найбільший турнір з хобіхорсингу проходить також у Фінляндії. Щороку величезна кількість хорсерів (спортсменів) із різних європейських та скандинавських країн бажають взяти участь у змаганнях. Цей незвичайний вид спорту отримав також визнання у Нідерландах, США, Швеції, Данії, Великій Британії, Австрії. У 2018 році у Франції відбувся Чемпіонат світу з катання на іграшкових конях. При цьому програма охоплювала досить складні елементи: піаффе (рись на одному місці), пасаж (пружинистий крок), пірует в галопі, рух боком і напів повороти. Після цього потрібно було подолати смугу перешкод, бар'єри якої досягали 60 см.

Визначимо переваги хобіхорсингу. По-перше, це захоплення безпечніше заїздів на живих тваринах, що передбачає ще й їхню експлуатацію. По-друге, кінний спорт сам по собі вважається дорогим задоволенням, а конячку на паличці можна зробити самому, не потрібно докуповувати сідло й орендувати приміщення для зберігання інвентарю, можна звернутися до майстрів, які шиють хорсів («конячок») та аксесуари для них. По-третє, це ще й рукоділля, створення унікальних коней, враховуючи породу тварини, шиття спеціальних прикрас та амуніції для вершників.

Вік для занять хобіхорсингом – від двох років до кінця життя.

Складність цього виду спорту полягає в тому, що спортсмени виконують одразу дві ролі – наїзника та «коня», адже вони повинні рухатися так само, якби робили це справжні тварини. Хобіхорсинг охоплює кілька дисциплін, що походять з кінного спорту:

Конкур: подолання перешкод як бар'єрів різної висоти. Проходження можуть оцінювати за стилем вершника, за швидкістю, за його пластичністю, м'якістю та точності рухів, рівності темпу.

Виїздка: навичка управління конем, тобто конкурсант мусить своїм тілом зімітувати обов'язкові елементи програми, включаючи вольт, діагональ, серпантин тощо.

Крос: біг із перешкодами на довгі дистанції по пересіченій місцевості.

Хобіхорсинг здається дитячою забавою лише на перший погляд: тренування, що передбачають біг і стрибки, вимагають гарної підготовки, а манежний крок виховує посидючість і спритність, надає рухам точність і витонченість. Для кожної дисципліни хобіхорсингу необхідна фізична підготовка (граційно рухатися, немов танцюрист, високо стрибати і швидко бігати), розвинена мускулатура та координація. По суті, це симбіоз між легкою атлетикою та художньою гімнастикою з елементами кінного спорту. Людина з поганою фізичною формою навряд чи зможе витримати виснажливі тренування та метрові стрибки у висоту.

Однією з переваг хобіхорсингу є його позитивний вплив на фізичний розвиток дітей. Рухливість, баланс і координація рухів є основними фізичними навичками, що розвиваються при грі з хобіхорсом. Діти навчаються підтримувати рівновагу, керувати рухами коня та стимулювати свої моторні навички. Хобіхорсинг впливає і на соціально-емоційний розвиток дітей дошкільного віку. Якщо згадати мультфільм про дівчинку, яка хотіла собаку, та уявила її в рукавичці, то за помахом руки палиця і шматок тканини перетворюються на домашнього улюбленця, в хорса (текстильну конячку на палиці), що так і приваблює дітей до хобіхорсингу. Діти часто одушевляють іграшку, якщо пожартувати і сказати, що твій «кінь» некрасивий або поганий, то дитина засмутиться й образиться, тому що за хобіхорсами доглядають, готують до стартів. Гра з хобіхорсом сприяє поліпшенню концентрації уваги, розвитку уяви та креативності, діти можуть створювати свої власні сценарії та ролі, що сприяє їхньому соціально-емоційному розвитку. Здатність прийняти роль справжнього наїзника та керувати «конем» під час гри посилює впевненість у собі та самооцінку дітей. Це також допомагає їм розвивати відповідальність та вміння працювати в команді. Хобіхорсинг може бути особливо корисним для дітей з обмеженими можливостями, оскільки він забезпечує безпечне та доступне оточення для активності та взаємодії.

Отже, заняття хобіхорсингом у закладі дошкільної освіти можуть бути цікавими з погляду як фізичного, так і емоційного розвитку дітей. Вони не тільки дозволяють дітям навчитися поводитися зі справжніми тваринами, але й розвивають їхню координацію, моторику і самостійність, вміння працювати в команді. Важливо, щоб діти почувалися впевнено та комфортно під час хобіхорсингу. Позитивна емоційна атмосфера відіграє ключову роль цьому процесі. Для створення позитивної атмосфери варто використовувати різноманітні ігри, музику, кумедні завдання та підтримувати дружні стосунки між дітьми [1; 2-3]. Важливо також заохочувати та підтримувати кожну дитину, щоб вони відчували себе важливими та цінними учасниками хобіхорсингу.

Правильна техніка передбачає не тільки правильний рух ногами з витягнутим носком, через неправильний хват конячки, навіть прості алюри

даються складно. При цьому пройти дистанцію потрібно якнайшвидше, адже в заліку враховується швидкість. Все як у справжніх стрибках. По-перше, осідлати справжнього коня може не кожна дитина. Рекомендується розпочинати активні тренування лише з 5 років. На іграшковій конячці можна починати «кататися» з 3-4 років. Зріст наїзника для хобіхорсингу неважливий. По-друге, дитина тренується тримати спину прямо, не стискати плечі, контролювати своє тіло, щоб «не випасти з сідла», це захоплюючий та інтерактивний спосіб навчання та розваги дітей. По-третє, на тренуваннях діти відпрацьовують біг, подолання бар'єрів тощо, вони знайомляться з особливостями справжніх коней – їх породами, правилами догляду їх. У четвертих, при правильному виконанні вправ, у дітей тренуються та зміцнюються м'язи живота, спини, стегон, розвивається координація руху, творчі здібності, дає добрий імпульс фізичному розвитку.

Хобіхорс має бути не більше 50 сантиметрів у довжину і трохи менше кілограма вагою. Жердь роблять із легких матеріалів. До того ж її не фіксують, щоб вона могла впасти, якщо вершник її зачепить. При цьому правила змагань регламентують лише мінімальну кількість бар'єрів. Їх має бути не менше п'яти. Під час «дорослих» змагань добре підготовлений спортсмен долає перешкоди до 150 сантиметрів заввишки. При проходженні дистанції вершник обов'язково повинен тримати хобіхорса між ніг, якщо учасник упустиє «конячку», його дискваліфікують (запропонувати дитині поспостерігати за іншими учасниками).

Всі дитячі стрибки передбачають 2 стандартні жердини з 2 смужками.

Пріоритет – безпека дітей [3; 4]. Перед початком занять обов'язково проводиться інструктаж з безпеки дітей і дорослих. Хобіхорсинг – це вид спорту, отже, тут теж є ризик отримати травму. «Вершник» під час тренувань стрибатиме через перешкоди, швидко бігатиме, виконуватиме деякі складні вправи, не дивлячись собі під ноги. У результаті обов'язково з'являться легкі ушкодження – подряпини, синці. Заходи для дітей мають відбуватися на безпечних та перевірених майданчиках, де педагоги ретельно стежать за спортивним покриттям та інвентарем. Визначимо алгоритм запровадження хобіхорсингу як технології в роботу дитячого садка.

Хобіхорсинг – це захоплююче заняття, яке сприяє розвитку дітей та дозволяє їм проводити час з користю. У суспільстві дедалі більше уваги приділяється розвитку хобі в дітей за віком, і хобіхорсинг стає популярним способом дозвілля сучасних дошкільників. Хобіхорсинг надає унікальні можливості для розвитку моторики, координації рухів та сенсорики у дітей дошкільного віку, допомагає розвивати увагу, уміння працювати в команді.

Організувати хобіхорсинг у дитячому садку – означає запропонувати дітям різноманітні захоплюючі заняття, які сприяють розвитку творчих здібностей, логічного мислення та фізичної активності. Це може бути виготовлення виробів, малювання, музичні заняття, спортивні ігри та багато іншого. Важливо, щоб хобіхорсинг був цікавим і доступним для всіх дітей, враховуючи їхні індивідуальні особливості та потреби. Організація такого дозвілля у закладі дошкільної освіти допомагає сприяти різнобічному розвитку дітей та створити позитивну атмосферу в колективі. Для батьків – це можливість провести час із дитиною і самим побути дітьми, адже майструють хобіхорсів здебільшого

своїми руками, часто – усією родиною. Можна запропонувати дітям відео, а потім фотографії зі справжніми кінями, показати поні, поговорити про коней, їх особливості. Запропонувати перегляд відео зі змагань дорослих, а потім дітей. Познайти з основною термінологією з кінного спорту (конкур, виїздка) це потрібно для того, щоб діти змогли швидше зрозуміти, що хоче домогтися вихователь під час тренувань. Ознайти дітей із новим видом спорту. Розповісти про створення персонального хобіхорса (обведення контурів, малювання, ліплення). Запропонувати вибрати масть хобіхорса, прізвисько, підготувати індивідуальну вуздечку. Презентувати свою «конячку» на паличці, яку змайстрували разом зі своїми батьками, називати прізвисько конячки, розповісти про породу, поділитися особливостями характеру свого друга, а також секретами догляду за ним.

Організувати змагання з «виїздки» хобіхорсів. «Родзинкою» змагань може бути «виставка» хобіхорсів у закладі дошкільної освіти за участі дітей та батьків (родин). Отже, необхідно створити позитивне та радісне оточення під час занять з «конями», заохочувати зусилля дітей та їхніх батьків, дякувати за участь, підтримувати цікавість та інтерес до довкілля, допомагати долати страхи та труднощі, створивши при цьому приємні та дружні умови.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція розвитку освіти в Україні на період 2015-2025. <https://ips.ligazakon.net/document/NT1078> (дата звернення 12.05.2024)
2. Крутій К.Л., Деснова І.С., Замелюк М.І. Дефініція «Гра як провідний тип діяльності дошкільника»: аналіз підходів / *Академічні студії. Серія Педагогіка*. 2021. 2(4). С. 84-91.
3. Крутій К. Л., Деснова І. С., Замелюк М. І. Самодіяльна гра дитини дошкільного віку: важливість єдиних термінологічних підходів. *Академічні студії. Серія «педагогіка»*. 2022. (1). №122-133. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.1.18>
4. Пасічник В., Пітін М., Окопний В. Поняття ігрової діяльності в рамках фізичного виховання дітей дошкільного віку. *Науковий журнал НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2022. №9 (154). С. 78-85.
5. Clark J. E. From the beginning: A developmental perspective on movement and mobility. *Quest*. 2005. 57(1). P. 37–45.

Михалець С. В.

здобувачка I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітня програма «Практична психологія»

Маріупольський державний університет, м. Київ

Науковий керівник:

Стуліка О. Б.,

к. психол. наук, доцент, доцент кафедри практичної психології,
Маріупольський державний університет, м. Київ

ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК ОСНОВА ЙОГО ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ООП

У світі відбувається перехід до нових ціннісних орієнтирів, де на перший план виходить повага до особистості та її індивідуальних особливостей. Система освіти має бути динамічною та гнучкою, щоб відповідати потребам мінливого світу. З метою забезпечення рівних можливостей для всіх людей та розвитку людського потенціалу відбувається перехід до гуманістичної моделі